

Bestraling van de long op de Cyberknife

De Cyberknife is een bestralingsmachine die gemonteerd is op een robotarm. Deze manier van bestralen zorgt ervoor dat het gezonde weefsel zoveel mogelijk gespaard wordt en de tumor een zo hoog mogelijke dosis krijgt. We gaan u bestralen op uw long. Wij leggen u graag uit hoe deze behandeling verloopt en welke voorbereidingen nodig zijn.

Bestraling op de Cyberknife

De robotarm die we gebruiken tijdens de bestraling kan veel meer posities aannemen dan de gebruikelijke bestralingsmachines. Een andere bijzondere eigenschap van de Cyberknife is het vermogen om mee te bewegen met de ademhaling. Tumoren die bewegen door de ademhaling kunnen we op deze manier uiterst precies bestralen. Tijdens de bestraling wordt de tumorpositie voortdurend gecontroleerd en zo nodig gecorrigeerd. Al deze eigenschappen zorgen ervoor dat we het gezonde weefsel zoveel mogelijk sparen en de tumor een zo hoog mogelijke dosis krijgt. Het Erasmus MC beschikt over 2 Cyberknifes: de Mantis en de Polaris.

Technieken

Er zijn 2 technieken om een longtumor op de Cyberknife te bestralen.

Gebruikmaken van de tumor

De ene techniek maakt gebruik van de tumor zelf om de goede plek van bestralen te bepalen. Deze techniek is echter alleen mogelijk als er aan een aantal voorwaarden is voldaan. Wanneer de arts denkt dat u voor deze behandeling in aanmerking kan komen, krijgt u naast een afspraak voor een CT-scan, ook een afspraak voor een proefligging. Het doel is te bepalen of deze techniek daadwerkelijk bruikbaar is. Vaak is de afspraak van de proefligging op dezelfde dag als de CT-scan.

Behandeltechniek met markers

De andere behandeltechniek maakt gebruik van markers (kleine metalen staafjes) om de plek van bestralen te bepalen. Deze markers moeten eerst geplaatst worden. U krijgt hiervoor een afspraakbrief en verdere informatie thuisgestuurd. Een proefligging is voor deze techniek niet nodig. U krijgt wel een afspraak voor een CT-scan.

Aanmelden

Voor de afspraken bij de mouldroom, voorbereidings-CT en de bestralingen kunt u het beste de ingang aan de Zimmermanweg gebruiken. U kunt zich melden bij de aanmeldzuil voor de receptie van radiotherapie.

Vorbereiding

Voor de behandeling op de Cyberknife zijn onder andere de volgende voorbereidingen nodig om de bestraling zo goed mogelijk te laten verlopen.

Mouldroom

Om u te kunnen bestralen is een stabiele ligging belangrijk. Daarom kan het zijn dat we voor u een afspraak maken voor het maken van een vacuümmatras. Dit gebeurt in de mouldroom. Een vacuümmatras is een op uw lichaam gevormd matras. Afhankelijk van de locatie van de tumor, wordt het matras gemaakt op uw rug of buik. Als dit matras voor u niet nodig is, dan krijgt u geen afspraak voor de mouldroom.

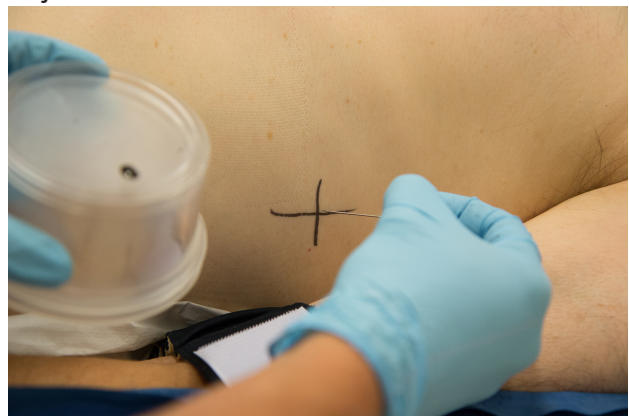

CT-scan

Wij maken meerdere scans van u met behulp van de CT-scan om een bestralingsplan te kunnen maken. Meestal gaat het om een scan met en/of zonder contrastmiddel en een scan waar de ademhalingsbeweging op te zien is. Als het nodig is dat u contrastmiddel krijgt, dan brengen we een infuusnaaldje bij u in. Hierdoor loopt tijdens de scan het contrastmiddel.

Tatoeagepuntjes

Na de CT-scan brengen wij tatoeagepuntjes aan om uw ligging op het bestralingstoestel zo goed mogelijk te kunnen reconstrueren. Met een kleine naald brengen we een beetje inkt net onder de huid. Zo ontstaat er een klein stipje dat blijvend is.

Proefligging

Als de arts verwacht dat u zonder markers bestraald kunt worden, krijgt u op het bestralingstoestel een proefligging. Tijdens deze proefligging kunnen we bepalen of deze techniek daadwerkelijk uitvoerbaar is bij u. U ligt dan in dezelfde houding als op de CT-scan. Tijdens de proefligging maken we een aantal röntgenfoto's en na ongeveer 25 minuten bent u klaar. U bent dan nog niet bestraald! Wanneer uit de proefligging blijkt dat u niet op deze manier behandeld kunt worden, bepaalt uw radiotherapeut een andere behandeltechniek op de Cyberknife. Uw radiotherapeut informeert u of het alsnog nodig is om markers te plaatsen. De afspraken hiervoor ontvangt u thuis samen met de nodige informatie.

Over de bestraling

De bestraling duurt ongeveer een half uur tot 3 kwartier. Tijdens de bestraling ligt u in dezelfde houding als tijdens de CT-scan. Wij plaatsen u met behulp van de tatoeagepunten in de juiste houding. U krijgt led-lampjes op uw buik of rug om uw ademhaling te volgen zodat we de bestraling aan de hand van de ademhalingsbeweging kunnen corrigeren. Als u goed ligt, is het belangrijk dat u zo rustig en ontspannen mogelijk blijft liggen. Daarna verlaten we de bestralingsruimte. Er hangen 4 camera's waarmee we u in de gaten houden.

Vanuit de bedieningsruimte maken we eerst röntgenfoto's om u nauwkeurig te kunnen positioneren. U voelt de tafel een klein beetje bewegen. Tijdens de bestraling beweegt het bestralingstoestel om u heen. U krijgt de bestraling via verschillende kanten, u voelt daar niets van. U kunt naar de radio luisteren en uw voorkeur aan ons doorgeven. Na de eerste bestraling krijgt u de afspraken van de rest van de week mee. Op vrijdag krijgt u (indien van toepassing) de afspraken voor de daarop volgende week. Na de bestraling kunt u naar huis.

Bijwerkingen en complicaties

Een veel voorkomende bijwerking van de bestraling is vermoeidheid. Deze vermoeidheid kan tot enkele weken na de bestraling duren. Verder zijn er meestal weinig klachten van de bestraling.

Heeft u nog vragen?

Bent u bij ons onder behandeling en heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen over bijwerkingen, over de bestralingsbehandeling of medische vragen? Neem dan contact op met het secretariaat van uw behandelende radiotherapeut.

Tijdens uw bezoek aan onze afdeling kunt u de vragen ook stellen aan uw behandelend arts, de verpleegkundige of de radiotherapeutisch laborant.

Meer informatie

Patiëntinformatiecentrum Oncologie (PATIO)

Het patiëntinformatiecentrum is er voor iedereen die met kanker te maken krijgt, als patiënt of naaste. Het informatiecentrum bevindt zich aan de Zimmermanweg en is geopend van maandag t/m vrijdag van 8.00 - 16.30 uur. Telefoon: (010) 704 12 02. Mail: patio@erasmusmc.nl
Voor alle mogelijkheden en activiteiten: www.erasmusmc.nl/kankerinstituut/patio. Kijkt u ook eens naar het ervaringsverhaal van Joris: youtu.be/4GVqbuyUSnA

Contact

De afdeling radiotherapie is bereikbaar via onderstaande telefoonnummers:

Tijdens kantooruren:

- (010) 704 13 14 (algemeen secretariaat radiotherapie)

Afspraak plannen:

- (010) 704 15 38 (patiëntenplanning radiotherapie)

Met dringende vragen buiten kantoortijden neemt u contact op via het algemene telefoonnummer en vraagt u naar de dienstdoende radiotherapeut.

- (010) 704 0 704

